

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

**TAARIFA YA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA UTAWALA,
KATIBA NA SHERIA KUHUSU UTEKELEZAJI WA BAJETI
YA OFISI YA RAIS, MENEJIMENTI YA UTUMISHI WA UMMA
NA UTAWALA BORA KWA MWAKA WA FEDHA 2023/2024
PAMOJA NA MAONI YA KAMATI KUHUSU MAKADIRIO
YA MAPATO NA MATUMIZI YA OFISI HIYO
KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025**

Idara ya Kamati za Bunge,
Ofisi ya Bunge,
10 Barabara ya Morogoro,
S. L.P. 941,
40490 Tambukareli,
DODOMA.

19 APRILI, 2024

YALIYOMO

YALIYOMO	i
ORODHA YA MAJEDWALI	ii
SEHEMU YA KWANZA	1
1.0 UTANGULIZI.....	1
1.1 Maelezo ya Awali	1
1.2 Msingi wa Uchambuzi.....	2
1.3 Mawanda ya Uchambuzi.....	3
SEHEMU YA PILI	4
2.0 MATOKEO YA UCHAMBUZI NA TATHMINI	4
2.1 Ufafanuzi wa Jumla	4
2.2 Matokeo ya Uchambuzi wa Taarifa za Utekelezaji wa Bajeti kwa mwaka wa fedha 2023/2024.....	5
2.2.1 Fungu Na. 20 na Fungu Na. 30 – OFISI YA RAIS (IKULU) NA SEKRETARIETI YA BARAZA LA MAWAZIRI.....	5
2.2.2 Fungu Na. 32 - Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora.	7
2.2.3 Fungu Na. 33 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Maadili ya Viongozi wa Umma.....	8
2.2.4 Fungu Na. 67 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Ajira katika Utumishi wa Umma.....	9
2.2.5 Fungu Na. 94 – Ofisi ya Rais, Tume ya Utumishi wa Umma.....	10
2.2.6 Fungu Na. 04 – Ofisi ya Rais, Idara ya Kumbukumbu na Nyaraka za Taifa	11
2.3 Utekelezaji wa Mipango na Majukumu ya Ofisi ya Rais.....	16
2.3.1 Fungu Na. 32 - Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora.	17
2.3.2 Fungu Na. 33 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Maadili ya Viongozi wa Umma.....	19
2.3.3 Fungu Na. 94 – Ofisi ya Rais, Tume ya Utumishi wa Umma.....	20
2.4 Tathmini ya Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo.....	21
2.4.1 Mradi Na. 6203: Ujenzi wa Jengo la Ofisi ya TAKUKURU	22
2.4.2 Mradi Na. 6220: Mfuko wa Maendeleo ya Jamii (TASAF)	23
2.4.3 Mradi Na 6286: Ukarabati wa Jengo la Ofisi na Ghala Kuu la Nyaraka za Taifa.....	27
2.5 Uzingatiaji wa Ushauri wa Kamati.....	28
2.6 Uchambuzi wa Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa Mwaka wa Fedha 2024/2025	28
2.6.1 Uchambuzi wa Matumizi ya Kawaida	28
2.6.2 Uchambuzi wa Miradi ya Maendeleo	31
SEHEMU YA TATU	33
3.0 MAONI NA USHAURI WA KAMATI	33
3.1 Maoni.....	33
3.2 Ushauri wa Kamati.....	33
SEHEMU YA NNE	36
4.0 HITIMISHO	36

ORODHA YA MAJEDWALI

Jedwali Na. 1: Mchanganuo wa Matumizi ya Kawaida 2023/2024.....	1 4
Jedwali Na. 2: Mchanganuo wa Bajeti ya Maendeleo 2023/2024.....	1 5
Jedwali Na. 3: Mchanganuo wa Bajeti ya Matumizi ya Kawaida 2023/2024 na Uwiano wa Makadirio ya Bajeti ya Matumizi ya Kawaida 2024/2025.....	3 0
Jedwali Na. 4: Mchanganuo wa Bajeti ya Maendeleo 2024/2025.....	3 2

**TAARIFA YA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA UTAWALA,
KATIBA NA SHERIA KUHUSU UTEKELEZAJI WA BAJETI
YA OFISI YA RAIS, MENEJIMENTI YA UTUMISHI WA UMMA
NA UTAWALA BORA KWA MWAKA WA FEDHA 2023/2024
PAMOJA NA MAONI YA KAMATI KUHUSU MAKADIRIO
YA MAPATO NA MATUMIZI YA OFISI HIYO
KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025**

SEHEMU YA KWANZA

1.0 UTANGULIZI

1.1 Maelezo ya Awali

Mheshimiwa Spika, kwa mujibu wa **Kanuni ya 118 (9)** ya Kanuni za Kudumu za Bunge, Toleo la Februari, 2023, naomba kuwasilisha Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Utawala, Katiba na Sheria, kuhusu Utekelezaji wa bajeti ya Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora, kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024, pamoja na Maoni ya Kamati kuhusu Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi hiyo kwa Mwaka wa Fedha wa 2024/2025.

Mheshimiwa Spika, ili kuliwezesha Bunge kufuatilia taarifa hii ipasavyo, naomba kutambulisha sehemu nne za Taarifa hii ambazo ni: -

- (a) Sehemu ya **Kwanza** inahusu maelezo ya jumla, inabainisha msingi na muundo wa Taarifa hii;
- (b) Sehemu ya **Pili** inahusu uchambuzi wa Utekelezaji wa bajeti kwa kuangalia mwenendo wa upatikanaji wa fedha na uzingatiaji wa Ushauri wa Kamati;
- (c) Sehemu ya **Tatu** inahusu uchambuzi wa Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa mwaka wa fedha 2023/2024 pamoja na Maoni na Ushauri wa Kamati;
- (d) Sehemu ya **Nne** ni Hitimisho.

1.2 Msingi wa Uchambuzi

Mheshimiwa Spika, Msingi wa Kamati kuchambua Taarifa ya Utekelezaji wa Bajeti na Makadirio ya Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora ni kwa mujibu wa Kanuni za Kudumu za Bunge. Kifungu cha 6 (2) (a) kikisomwa kwa pamoja na Kifungu cha 7(1)(a) cha Nyongeza ya Nane ya Kanuni za Bunge, zinatambua jukumu la Kamati hii kufanya uchambuzi huo. Aidha, Kanuni ya 118(4) ya Kanuni za Kudumu za Bunge imeweka masharti yanayotaka Taarifa ya Utekelezaji na Makadirio ya Ofisi hii kuchambuliwa na Kamati kabla ya kujadiliwa Bungeni.

Naomba kulitaarifu Bunge lako tukufu kuwa masharti hayo yamezingatiwa.

1.3 Mawanda ya Uchambuzi

Mheshimiwa Spika, Katika uchambuzi huo, Kamati ilipitia jumla ya mafungu saba (7) ambayo ni: -

- (a) **Fungu 20:** Ofisi ya Rais, Ikulu;
- (b) **Fungu 30:** Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Baraza la Mawaziri;
- (c) **Fungu 32:** Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma;
- (d) **Fungu 33:** Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Maadili ya Viongozi wa Umma;
- (e) **Fungu 67:** Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Ajira katika Utumishi wa Umma;
- (f) **Fungu 94:** Ofisi ya Rais, Tume ya Utumishi wa Umma; na
- (g) **Fungu 04:** Ofisi ya Rais, Idara ya Kumbukumbu na Nyaraka za Taifa.

SEHEMU YA PILI

2.0 MATOKEO YA UCHAMBUZI NA TATHMINI

2.1 Ufafanuzi wa Jumla

Mheshimiwa Spika, matokeo ya uchambuzi wa Taarifa za Utekelezaji wa Bajeti na Makadirio ya Mapato na Matumizi yanaweka msingi wa ushauri wa Kamati kuhusu hoja hii ya Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora. Kwa msingi huo, ili kuwezesha ufuatiliaji mzuri wa wasilisho hili, Taarifa hii imejielekeza kwenye maeneo yafuatayo: -

- (a) Matokeo ya Uchambuzi wa Taarifa za Utekelezaji wa Mpango na Bajeti kwa mwaka wa fedha 2023/2024;
- (b) Taarifa ya Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo kwa mwaka wa fedha 2023/2024;
- (c) Uzingatiaji wa Maazimio ya Bunge; na
- (d) Uchambuzi wa Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa mwaka wa fedha 2024/2025.

2.2 **Matokeo ya Uchambuzi wa Taarifa za Utekelezaji wa Bajeti kwa mwaka wa fedha 2023/2024**

Mheshimiwa Spika, napenda kulijulisha Bunge lako Tukufu kwamba, Kamati ilizingatia Kanuni ya 117 (2) ya Kanuni za Kudumu za Bunge, na kuchambua Taarifa za Utekelezaji wa Bajeti ya Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora. Kazi hiyo ilifanyika tarehe 22 na 23 Machi, 2024. Uchambuzi huo umejikita kwenye kulinganisha uwiano wa fedha zilizoidhinishwa, fedha zilizopokelewa pamoja na Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo kwa mwaka wa fedha 2023/2024. Uchambuzi huo ni kama ifuatavyo: -

2.2.1 **Fungu Na. 20 na Fungu Na. 30 – OFISI YA RAIS (IKULU) NA SEKRETARIETI YA BARAZA LA MAWAZIRI.**

Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2023/2024 **Fungu Na. 20** - Ofisi ya Rais (Ikulu) iliidhinishwa jumla ya **Sh. 32,157,384,000/=** kwa ajili ya Matumizi ya kawaida kwa mwaka wa fedha 2023/24. Kati ya fedha hizo, kiasi cha **Sh. 9,318,876,000/=** ni kwa ajili ya Mishahara (PE) ya Watumishi na **Sh. 22,838,508,000/=** ni kwa ajili ya Matumizi Mengineyo (OC).

Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia Februari 2024, Fungu 20 lilipokea jumla ya **Sh. 21,502,957,031.4/=** kwa ajili ya **matumizi ya kawaida sawa na asilimia 58.47 ya kiasi** kilichoidhinishwa ambapo **Sh. 5,715,798,500/=** sawa na asilimia **61.34** ni kwa ajili ya mishahara na **Sh. 15,787,158,531.4/=** sawa na asilimia **69.13** ni kwa ajili ya matumizi mengineyo. Aidha, fedha zilizopokelewa zimetuumika kwa asilimia **100**.

Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2023/2024 Fungu 30 -Sekretarieti ya Baraza la Mawaziri iliidhinishiwa jumla ya **Sh. 860,186,476,000/=**. Kati ya fedha hizo **Sh. 678,193,941,000/=** zilitengwa kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida ambapo **Sh. 674,342,692,500/= zilitengwa** kwa ajili ya matumizi mengineyo (OC) na **Sh. 3,851,248,500/=** zilitengwa kwa ajili ya mishahara (PE). Aidha, **Sh. 181,992,535,000/=** zilitengwa kwa ajili ya miradi ya maendeleo, ambapo **Sh. 80,598,000,000/=** ni fedha za ndani na **Sh. 101,394,535,000/=** ni fedha za nje.

Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Februari, 2024 Fungu hili lilipokea Jumla ya **Sh. 608,297,732,792.14/=** sawa na **asilimia 70.7** ya fedha iliyoidhinishwa. Kati ya fedha hizo **Sh. 490,375,635,583.92/=** sawa na **asilimia 72.12** zilipokelewa kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida na **Sh.**

117,922,097,208.22/= sawa na **asilimia 64.80** zilipokelewa kwa ajili ya miradi ya maendeleo, ambapo Sh. **47,156,037,955.35/=** sawa na **asilimia 58.5** ni fedha za ndani na **Sh. 70,766,059,252.87/=** sawa na **asilimia 69.8** ni fedha za nje.

2.2.2 Fungu Na. 32 - Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora.

Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2023/2024, Fungu hili liliidhinishiwa jumla ya **Sh. 81,504,915,000/=**. Kati ya fedha hizo **Sh. 69,317,460,000/=** zilitengwa kwa ajili ya matumizi ya kawaida ambapo **Sh. 25,141,968,000/=** ni kwa ajili ya Mishahara (PE) na **Sh. 31,988,037,000.04/=** ni kwa ajili ya Matumizi Mengineyo (OC). Aidha **Sh. 12,187,455,000/=** zilitengwa kwa ajili ya Miradi ya Maendeleo ambapo **Sh. 12,070,200,000/=** ni fedha za ndani na **Sh. 117,255,000/=** ni fedha za nje.

Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Februari, 2024 Fungu hili lilipokea jumla ya **Sh. 42,553,500,154.77/=** sawa na **asilimia 52.2** ya bajeti iliyoidhinishwa. Kati ya fedha hizo **Sh. 38,460,966,577.56/=** sawa na **asilimia 67.32** zilipokelewa kwa ajili ya matumizi ya kawaida ambapo **Sh. 22,257,174,244.60/=** zilipokelewa kwa ajili ya Matumizi Mengineyo (OC) na **Sh. 16,203,792,332.96/=**

zilipokelewa kwa ajili ya Mishahara (PE). Aidha, **Sh. 4,092,533,577.21/=** sawa na **asilimia 33.58** fedha za ndani zilipokelewa kwa ajili ya miradi ya maendeleo.

2.2.3 Fungu Na. 33 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Maadili ya Viongozi wa Umma.

Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2023/2024 Fungu hili liliidhinishiwa jumla ya **Sh. 12,763,016,000/=** kati ya fedha hizo **Sh. 10,813,016,000/=** zilitengwa kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida ambapo **Sh. 7,869,966,000/=** zilitengwa kwa ajili ya Matumizi Mengineyo (OC) na **Sh. 2,943,050,000/=** zilitengwa kwa ajili ya mishahara (PE). Aidha, **Sh. 1,950,000,000/=** zilitengwa kwa ajili ya miradi ya maendeleo ambapo **Sh. 1,500,000,000/=** ni fedha za ndani na **Sh. 450,000,000/=** ni fedha za nje.

Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Februari, 2024 Fungu hili lilipokea Jumla ya **Sh. 6,883,525,814.71/=** sawa na **asilimia 54** ya fedha iliyoidhinishwa, kati ya fedha hizo **Sh. 6,716,566,814.71/=** sawa na **asilimia 52.62** zilipokelewa kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida ambapo **Sh. 4,934,682,233.2/=** sawa na **asilimia 62.7** zilipokelewa kwa ajili ya Matumizi Mengineyo (OC) na **Sh. 1,781,884,581.51/=** sawa na **asilimia 60.54**

zilipokelewa kwa ajili ya Mishahara (PE). Aidha, **Sh. 166,959,000/=** sawa na **asilimia 8.56** fedha za nje zilipokelewa kwa ajili ya miradi ya maendeleo.

2.2.4 Fungu Na. 67 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Ajira katika Utumishi wa Umma.

Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2023/2024 Fungu hili liliidhinishiwa jumla ya **Sh. 13,711,815,000/=** kati ya fedha hizo **Sh. 10,139,298,000/=** sawa na **asilimia 74** zilitengwa kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida, ambapo **Sh. 8,393,156,000/=** zilitengwa kwa ajili ya Matumizi Mengineyo (OC) na **Sh. 1,746,142,000/=** zilitengwa kwa ajili ya Mishahara (PE). Aidha, **Sh. 3,572,517,000/=** sawa na **asilimia 26** zilitengwa kwa ajili ya miradi ya maendeleo.

Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Februari, 2024 Fungu hili lilipokea Jumla ya **Sh. 7,528,580,298.5/=** sawa na **asilimia 55** ya fedha iliyoidhinishwa, kati ya fedha hizo **Sh. 6,111,525,227.86/=** sawa na **asilimia 60.28** zilipokelewa kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida ambapo **Sh. 1,326,787,850.24/=** sawa na **asilimia 21.71** ni kwa ajili ya Mishahara (PE) na **Sh. 4,784,737,377.62/=** sawa na **asilimia 78.29** ni kwa ajili ya matumizi ya Kawaida (OC). Aidha, **Sh. 1,417,055,070.64/=** sawa na

asilimia 39.67 zilipokelewa kwa ajili ya miradi ya maendeleo.

2.2.5 Fungu Na. 94 – Ofisi ya Rais, Tume ya Utumishi wa Umma

Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2023/2024 Fungu hili liliidhinishiwa jumla ya **Sh. 8,624,091,000/=** kati ya fedha hizo **Sh. 8,324,091,000/=** sawa na **asilimia 97** zilitengwa kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida, ambapo **Sh. 5,751,455,000/=** zilitengwa kwa ajili ya matumizi mengineyo (OC) na **Sh. 2,572,636,000/=** zilitengwa kwa ajili ya mishahara (PE). Aidha, **Sh. 300,000,000** sawa na **asilimia 3** zilitengwa kwa ajili ya miradi ya maendeleo.

Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Februari, 2024 Fungu hili lilipokea Jumla ya **Sh. 5,366,919,773.53/=** sawa na **asilimia 62.23** ya fedha iliyoidhinishwa, kati ya fedha hizo **Sh. 5,066,919,773.53/=** sawa na **asilimia 60.87** zilipokelewa kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida ambapo **Sh. 1,470,592,534.38/=** sawa na **asilimia 57.2** ni kwa ajili ya Mishahara (PE) na **Sh. 3,596,327,239.15/=** sawa na **asilimia 62.5** ni kwa ajili ya matumizi ya Kawaida (OC). Aidha, **Sh. 300,000,000/=** sawa na **asilimia 100** zilipokelewa kwa ajili ya miradi ya maendeleo.

2.2.6 Fungu Na. 04 – Ofisi ya Rais, Idara ya Kumbukumbu na Nyaraka za Taifa

Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2023/2024 Fungu hili liliidhinishiwa jumla ya **Sh.4,347,811,000/=**. Kati ya fedha hizo **Sh. 3,897,811,000/=** sawa na **asilimia 90** zilitengwa kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida, ambapo **Sh. 2,575,000,000/=** zilitengwa kwa ajili ya matumizi mengineyo (OC) na **Sh. 1,322,811,000/=** zilitengwa kwa ajili ya Mishahara (PE). Aidha, **Sh. 450,000,000/=** sawa na **asilimia 10** zilitengwa kwa ajili ya miradi ya maendeleo.

Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Februari, 2024 Fungu hili lilipokea Jumla ya **Sh. 2,209,478,359.9/=** sawa na **asilimia 50.8** ya fedha iliyoidhinishwa. Kati ya fedha hizo **Sh. 2,035,594,923.9/=** sawa na **asilimia 52.22** zilipokelewa kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida, ambapo **Sh. 890,170,574/=** zilipokelewa kwa ajili ya Mishahara (PE) na **Sh. 1,145,425,349.96/=** zilipokelewa kwa ajili ya Matumizi Mengineyo (OC). Aidha, **Sh. 173,883,436/=** sawa na **asilimia 39** zilipokelewa kwa ajili ya miradi ya maendeleo. Aidha, Fungu hili lilioongezewa kiasi cha **Sh. 2,641,856,907.66/=** fedha za ndani nje ya bajeti iliyoidhinishwa kutoka Wizara ya Fedha kwa ajili ya kugharamia ujenzi wa Jengoo la Utawala la Makao Makuu ya Idara – Dodoma. Kwa

sababu hiyo Fungu hili lilipokea Jumla ya **Sh. 4,851,335,267.56/=** sawa na **asilimia 112** ya fedha zilizoidhinishwa.

Mheshimiwa Spika, Kamati ilielezwa kuwa sababu zilizopelekea Fungu hili kupata bajeti pungufu ya matarajio kwa ajili ya matumizi ya kawaida ni matarajio ya ofisi hii kuwa na ajira mpya na upandishaji vyeo ambao hadi Februari, 2024 hawakupokea Watumishi wapya wala Watumishi waliopandishiwa vyeo.

Mheshimiwa Spika, uchambuzi wa upatikanaji wa fedha hizo unaonesha kwamba:

(a) kwa ujumla, Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora iliidhinishwa **Sh. 1,013,295,508,000/=** kwa mwaka wa fedha 2023/2024, hadi kufikia Februari, 2024 Ofisi hii ilipokea Jumla ya **Sh. 696,984,551,132.61/=** sawa na **asilimia 68.78** ya bajeti iliyo idhinishwa na Bunge.

(b) Taasisi moja mbili kati ya saba za Ofisi hii ndiyo iliyofanikiwa kupata kiasi cha fedha ambacho kinaendana na uwiano wa upatikanaji wa fedha kwa **asilimia 66.6** hadi kufikia Februari, 2024.

- (c) Ofisi hii ingeweza kukusanya Maduhuli kupitia taasisi zinazofanya biashara kama vile Wakala wa Ndege za Serikali anaekodisha ndege zake kwa Kampuni ya Ndege Tanzania (ATCL).
- (d) Kwa ujumla Kamati ilielezwa kuwa sababu zilizopelekea kuwa Taasisi chini ya Ofisi hii kuonekana kuwa zimepokea bajeti pungufu ya matarajio kwa ajili ya matumizi ya kawaida ni Watumishi walipaswa kuajiriwa kwa mwaka wa fedha 2023/2024 kutoajiriwa wote na Watumishi kuhamia kwenye taasisi zingine. Aidha, upungufu wa bajeti kwenye miradi ya maendeleo umesababishwa na ucheleweshaji wa kuanza kwa miradi hususani miradi inayotekelezwa kwa feedha za ndani hivyo kupelekea ucheleweshaji wa kupata hati za malipo.

Mheshimiwa Spika, kwa uchambuzi huo, Kamati ina maoni kwamba, mwenendo wa upatikanaji wa fedha kwa ujumla si wa kuridhisha. Kamati inaishauri Serikali ihakikishe kwamba fedha zote zilizoidhinishwa na Bunge kwa ajili ya taasisi zilizo chini ya Ofisi hii zinapatikana kabla ya kuisha kwa mwaka wa fedha 2023/2024.

Mheshimiwa Spika, Mchanganuo wa fedha hizo kwa taasisi zilizo chini ya Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora ni kama inavyoonekana katika **Jedwali Na. 1** na **Jedwali Na. 2**

Jedwali Na. 1: Mchanganuo wa Matumizi ya Kawaida 2023/2024

FUNGU	FEDHA YA MATUMIZI YA KAWAIDA ILIYOTENGWA KWA MWAKA 2023/2024	FEDHA YA MATUMIZI YA KAWAIDA ILIYOPOKELEWA HADI KUFIKIA FEBRUARI, 2024	ASILIMIA YA MAPOKEZI
Fungu 20 – Ofisi ya Rais (Ikulu)	32,157,384,000/=	21,502,957,031.40/=	58.47
Fungu 30 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Baraza la Mawaziri	678,193,941,000/=	490,375,635,583.92/=	72.12
Fungu 32 – Ofisi Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora	69,317,460,000/=	38,460,966,577.56/=	67.32
Fungu 33 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Maadili ya Viongozi wa Umma	10,813,016,000/=	6,716,566,814.71/=	52.62
Fungu 67 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Ajira katika Utumishi wa Umma	10,139,298,000/=	6,111,525,227.86/=	60.28
Fungu 94 – Ofisi ya Rais, Tume ya Utumishi wa Umma	8,324,091,000/=	5,066,919,773.53/=	60.87
Fungu 04 – Ofisi ya Rais, Idara ya Kumbukumbu na Nyaraka za Taifa	3,897,811,000/=	2,035,594,923.9/=	52.22

FUNGU	FEDHA YA MATUMIZI YA KAWAIDA ILIYOTENGWA KWA MWAKA 2023/2024	FEDHA YA MATUMIZI YA KAWAIDA ILIYOPOKELEWA HADI KUFIKIA FEBRUARI, 2024	ASILIMIA YA MAPOKEZI
JUMLA KUU	812,843,001,000/=	570,270,165,932.88/=	70.15

Chanzo: Randama za Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora, 2024.

Jedwali Na. 2: Mchanganuo wa Bajeti ya Maendeleo 2023/2024

FUNGU	FEDHA YA MAENDELEO ILIYOTENGWA KWA MWAKA 2023/2024	FEDHA YA MAENDELEO ILIYOPOKELEWA HADI KUFIKIA FEBRUARI, 2024	ASILIMI A YA MAPOKEZI
Fungu 30 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Baraza la Mawaziri	181,992,535,000/=	117,922,097,208.22/=	64.8
Fungu 32 – Ofisi Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora	12,187,455,000/=	4,092,533,577.21/=	33.58
Fungu 33 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Maadili ya Viongozi wa Umma	1,950,000,000/=	166,959,000/=	8.56
Fungu 67 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Ajira katika Utumishi wa Umma	3,572,517,000/=	1,417,055,070.64/=	39.67
Fungu 94 – Ofisi ya Rais, Tume ya Utumishi wa Umma	300,000,000/=	300,000,000/=	100
Fungu 04 – Ofisi ya Rais, Idara ya Kumbukumbu na Nyaraka za Taifa	450,000,000/=	2,815,740,343.66	625.72

FUNGU	FEDHA YA MAENDELEO ILIYOTENGWA KWA MWAKA 2023/2024	FEDHA YA MAENDELEO ILIYOPOKELEWA HADI KUFIKIA FEBRUARI, 2024	ASILIMI A YA MAPO KEZI
JUMLA KUU	200,452,507,000/=	126,714,385,199.73/=	63.21

Chanzo: Randama za Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora, 2024.

2.3 Utekelezaji wa Mipango na Majukumu ya Ofisi ya Rais

Mheshimiwa Spika, bajeti iliyoidhinishwa kwa mwaka wa fedha 2023/2024 ililenga kufanikisha utekelezaji wa mipango na majukumu ya Ofisi ya Rais, Menjimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora na taasisi zilizopo chini ya Ofisi hiyo. Ili kuliwezesha Bunge kujiridhisha na mwenendo wa Matumizi unayoakisi madhumuni ya kuidhinishwa kwa bajeti hiyo, Kamati ilichambua utekelezaji wa mipango na majukumu ya Wizara hii.

Mheshimiwa Spika, Uchambuzi huo umebaini mambo yafuatayo:

2.3.1 Fungu Na. 32 - Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora.

Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia Februari, 2024 Bajeti iliyoidhinishwa na Bunge kwa Fungu hili pamoja na mambo mengine imewezesha utekelezaji wa mambo yafuatayo:

- (a) Usimamizi wa utekelezaji wa Ikama na Bajeti ya Mishahara kwa Waajiri 433 wanaotumia Mfumo wa Taarifa za Kiutumishi na Mishahara umefanyika ambapo kiasi cha **Sh. 4,534,427,452,604.79/=** kimetumika kulipa mishahara na posho mbalimbali za kimshahara kwa Watumishi wa Umma wa kada mbalimbali;
- (b) Madai ya malimbikizo ya mishahara ya watumishi wa umma **26,331** yenye jumla ya **Sh. 39,055,480,683.58/=** kutoka Wizara, Idara Zinazojitegemea, Wakala za Serikali, Mamlaka za Serikali za Mitaa, Mashirika na Taasisi za Umma yamehakikiwa na kulipwa kwa watumishi stahiki;
- (c) Madai ya malimbikizo ya mishahara ya watumishi wa umma waliokoma utumishi wao kwa sababu mbalimbali kutoka katika Wizara, Idara zinazojitegemea, Wakala za Serikali, Mamlaka za

Serikali za Mitaa, na Taasisi mbalimbali za umma yamehakikiwa na kuidhinishwa, ambapo jumla ya madai ya watumishi **1,664** yenye jumla ya **Sh. 6,074,166,982.99/=** yamelipwa;

- (d) Miundo na Mgawanyo wa Majukumu wa Taasisi za Umma 80 kati ya 120 imepitiwa na kuhuishwa ili kuziwezesha taasisi hizo kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi;
- (e) Mfumo wa Tathmini ya Watumishi wa Umma (*HR Assessment Sytem*) umejengwa ili kufanya uchambuzi wa Mahitaji ya watumishi, ambapo kuanzia Novemba 2023 hadi Februari 2024, mfumo huo umetumika kufanya **uchambuzi wa mahitaji ya watumishi kwa Taasisi za Umma 571**; na
- (f) Taasisi za Umma 570 zimejengewa uwezo na kuwezesha kutekeleza Mfumo wa Usimamizi wa Utendaji Kazi katika Utumishi wa Umma (PEPMIS & PIPMIS) ambapo Watumishi wa Umma **587,656** kati ya **603,699** ambao ni sawa na **asilimia 97.3** wamesajiliwa katika mfumo wa Huduma Binafsi kwa Mtumishi (*Employment Self Service*) kwa ajili ya kuwawezesha kutekeleza Mfumo wa Usimamizi wa Utendaji Kazi katika Utumishi wa

Umma (PEPMIS na PIPMIS). Aidha, jumla ya Watumishi wa Umma **560,652** kati ya **603,699** ambao ni sawa na **asilimia 92.9** wameweka Mipango ya Utendaji Kazi katika mfumo wa PEPMIS/PIPMIS inayojumuisha majukumu yanayotekelezwa na watumishi katika taasisi husika.

2.3.2 Fungu Na. 33 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Maadili ya Viongozi wa Umma.

Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia Februari, 2024 Bajeti iliyoidhinishwa na Bunge kwa Fungu hili pamoja na mambo mengine imewezesha usikilizawaji wa malalamiko 164 ya maadili kutoka kwenye Kanda tisa (9). kati ya malalamiko yaliyopokelewa, malalamiko 113 yalihusu ukiukwaji wa Sheria ya Maadili na malalamiko 51 hayakuhusu Sheria ya Maadili ya Viongozi wa Umma. Aidha, malalamiko 17 uchunguzi umekamilika na malalamiko 96 uchunguzi wake unaendelea. Malalamiko yaliyosalia yalitolewa ushauri. Malalamiko 51 yasiyohusu Sheria ya Maadili yamepelekwa katika Mamlaka au Taasisi husika zikijumuisha; Ofisi ya Rais – Menejimenti ya Utumishi wa Umma, Polisi, Halmashauri, Mabaraza ya Ardhi na kadhalika.

2.3.3 Fungu Na. 94 – Ofisi ya Rais, Tume ya Utumishi wa Umma

Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia Februari, 2024 Bajeti iliyoidhinishwa na Bunge kwa Fungu hili pamoja na mambo mengine imewezesha utekelezaji wa mambo yafuatayo:

- (a) Usikilizaji wa Rufaa za migogoro ya Kiutumishi **482** kati ya Rufaa **580** zilizopokelewa sawa na **asilimia 83.1** ziliamuliwa na Tume. Rufaa 41 zinaendelea kuchambuliwa na rufaa 57 vielelezo vyake vinafuatiliwa kutoka Mamlaka husika;
- (b) Malalamiko 236 sawa na asilimia 77.9 ya malalamiko 303 yaliyokuwepo yaliamuliwa na Tume. Uchambuzi wa malalamiko 14 unaendelea na malalamiko 53 vielelezo vyake bado vinafuatiliwa kutoka Mamlaka husika; na
- (c) Kukamilika kwa ukaguzi wa Uzingatiaji wa Sheria katika Taasisi 180 kwenye Utumishi wa Umma ambao ulihusisha Taasisi za Serikali Kuu 51, Mamlaka za Serikali za Mitaa 51 na Taasisi za Umma 78.

Mheshimiwa Spika, naomba kulijulisha Bunge lako tukufu kuwa kwa kiasi kikubwa utekelezaji wa bajeti

umezingatia mipango na majukumu yaliyooombewa fedha. Aidha, Ofisi hii ilitumia fedha zilizopatikana kusimamia na kuimarisha misingi ya Utawala Bora.

Mheshimiwa Spika, kutokana na hali hiyo, Kamati inampongeza kwa dhati **Mhe. Samia Suluhu Hassan Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Amiri Jeshi Mkuu** kwa usimamizi madhubuti wa Utawala Bora. Ni maoni ya Kamati kuwa, usimamizi na uratibu wa shughuli za Utumishi wa Umma umeimarika sana katika misingi ya haki, uwajibikaji na utawala Bora, hali ambayo imeendelea kuipandisha nchi yetu katika medani za utawala Bora Afrika na Duniani kote.

2.4 **Tathmini ya Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo**

Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2023/2024, Ofisi hii ilitengewa jumla ya **Sh. 200,452,507,000/=** kwa ajili ya miradi ya maendeleo. Kati ya fedha hizo **Sh. 181,992,535,000/=** ziliidhinishwa kwa **Fungo 30** Sekretarieti ya Baraza la Mawaziri, **Sh. 12,187,455,000/=** ziliidhinishwa kwa **Fungo 32** Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawaala Bora, **Sh. 1,950,000,000/=** ziliidhinishwa kwa **Fungo 33** Sekretarieti ya Maadili ya Viongozi wa Umma, **Sh. 3,572,517,000/=** ziliidhinishwa kwa **Fungo 67** Sekretarieti ya Ajira Katika Utumishi wa Umma, **Sh. 300,000,000** ziliidhinishwa kwa **Fungo 94** Tume ya Utumishi wa Umma na **Sh.**

450,000,000/= ziliidhinishwa kwa **Fungo 04** Idara ya Kumbukumbu na Nyaraka za Taifa,

Mheshimiwa Spika, Kamati ilitembelea miradi tisa inayosimamiwa na Wizara na kuchambua utekelezaji wa miradi hiyo kama ifuatavyo: -

2.4.1 **Mradi Na. 6203: Ujenzi wa Jengo la Ofisi ya TAKUKURU**

Mheshimiwa Spika, Kamati ilielezwa kuwa gharama za mradi huu ni **Sh. 1,607,989,115/=** ambapo katika mwaka wa fedha 2022/2023 kiasi cha **Sh. 500,000,000/=** na **Sh. 1,107,989,115** zilitengwa katika mwaka wa fedha 2023/2024 kwa ajili ya utekelezaji wa mradi huo ambao ni jengo la ghorofa moja (1).

Mheshimiwa Spika, Mradi huo unatekelezwa na Mkandarasi *Prison Corporation Sole* ambalo ni Shirika la Jeshi la Magereza. Mradi unatekelezwa katika Kata ya Gangilonga, Halmashauri ya Manispaa ya Iringa, Mkoa wa Iringa.

Hadi kufikia Februari, 2024 ameshalipwa jumla ya **Sh. 239,356,728.1** sawa na **asilimia 15** ya gharama ya mradi, Kamati ilielezwa kuwa hakuna madai yoyote ya Mkandarasi yaliyowasilishwa kwa Mshitiri. Aidha, Utekelezaji wa Ujenzi wa mradi huo mpaka wakati Kamati imetembelea uwandani umefikia **asilimia 30**.

Mheshimiwa Spika, Kamati iliridhishwa na uwezo mkubwa wa Mkandarasi katika utekelezaji wa mradi huo, kwa ujumla Kamati inaipongeza Serikali kwa utekelezaji Mzuri wa Mradi huo.

2.4.2 **Mradi Na. 6220: Mfuko wa Maendeleo ya Jamii (TASAF)**

- (a) **Mradi wa Upandaji wa Miti ya Parachichi 231 Kwenye Ekari 3 ili Kunusuru Kaya Maskini-Katika Kijiji cha Ibumila, Wilaya ya Iringa.**

Mheshimiwa Spika, Kamati ilielezwa kuwa gharama za mradi huu ni **Sh. 8,163,000/=** ambapo **Sh. 6,579,000/=** ni kwa ajili ya malipo ya ujira wa wanufaika 44 wanaofanya kazi kwenye mradi huo na **Sh. 1,584,000/=** ni kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya mradi ikiwemo miche ya Parachichi 231. Mradi huo umekamilika kwa **asilimia 100** ukiwa umeshatumia kiasi chote cha fedha kama ilivyoidhinishwa. Mradi huo umewezesha walengwa kuongeza ujuzi na kipato kupitia ujira waliopokea kupitia mradi huo lakini pia mradi huo umekuwa shamba darasa kwa jamii inayozunguka eneo hilo ambao wengi

wao ni wakulima. Aidha, kamati ilielezwa kuwa kufuatia kukamilika kwa mradi huo, mradi umekabidhiwa kwa serikali ya kijiji chini ya uangalizi wa Shule ya Msingi Ibumila.

Mheshimiwa Spika, Baada ya Kamati kukagua mradi huu na kufanya mkutano wa wazi na wanufaika wa TASAF, kamati ilipokea malalamiko ya baadhi ya wanufaiika kucheweleshewa malipo yao ya kazi. Kamati ilibaini kuwa changamoto hiyo inasababishwa na wanufaika hao kuwa na mahudhurio hafifu wakati wa utekelezaji wa mradi huo. Kwa ujumla, Kamati inawapongeza Wananchi wa Kijiji cha Ibumila na Serikali kwa ujumla kwa utekelezaji mzuri wa mradi huo.

(b) **Mradi wa Ujenzi wa Wodi ya Mama na Mtoto Katika Hospitali ya Mji Njombe (Kibena)**

Mheshimiwa Spika, Mradi wa Ujenzi wa wodi ya Mama na Mtoto umekusuudia kuwasaidia Wamama wajawazito kujifungua katika mazingira mazuri na salama lakini pia kwa Wamama wanaojifungua Watoto njiti kupatiwa huduma

bora wao pamoja na watoto kwenye Hospitali ya Kibena.

Kamati ilielezwa kuwa mradi ulitumia jumla ya **Sh. 169,325,000** ambapo mchango wa TASAF ni **Sh. 150,055,000/=** na **Sh. 19,270,000/=** ni mchango wa Wananchi pamoja na Wadau mbalimbali, hii ni kutokana na masharti ya mradi inayotaka Jamiii kuchangia asilimia 10 ya gharama za mradi kwa kutoa fedha au mahitaji yanayopatikana kwa urahisi katika eneo husika. Mradi huo umekamilika kwa **asilimia 100** na umekabidhiwa kwa Halmashauri ya Mji wa Njombe ukiwa umeshatumia kiasi chote cha fedha kama ilivyoidhinishwa. Mradi umekabidhiwa kwa serikali ya kijiji chini ya uangalizi wa Shule ya Msingi Ibumila.

Mheshimiwa Spika, Kamati inawapongeza Wananchi wa Mji ya Njombe na Serikali kwa ujumla kwa utekelezaji mzuri wa mradi huo.

- (c) **Mradi wa Ujenzi wa Stendi ya Mabasi Kijiji cha Lundusi Kata ya Peramiho Katika Halmashauri ya Wilaya ya Songea na Ujenzi wa Soko, Vyoo na**

Vizimba Kijiji cha Lituta Halmashauri ya Wilaya ya Madaba.

Mheshimiwa Spika, Mradi wa Ujenzi wa Stendi ya Mabasi kijiji cha Lundusi ni mradi unaohusisha ujenzi wa Stendi, Maduka thelathini na sita (36), Jengo la Utawala, Vibanda viwili vya walinzi, Vyoo nane (8) na Uzio wa Stendi Jengo la Utawala. Kamati ilielezwa kuwa mradi huo una gharama ya **Sh. 434,657,802.68/=** ambao hadi kufikia Februari, 2024 mradi umeshatumia gharama ya **Sh. 277,728,381/=** sawa na asilimia 64 ya gharama za mradi. Aidha, mradi huo umefikia asilimia 50 ya ujenzi.

Mheshimiwa Spika, Kamati pia, ilitembelea mradi wa Ujenzi wa Soko, vyoo na vizimba unaotekelezwa katika Kijiji cha Lituta Halmashauri ya Wilaya ya Madaba wenye gharama ya **Sh. 171,176,339.29/=** ambao umefika **asilimia 70** ya ujenzi wa mradi.

Mheshimiwa Spika, Kukamilika kwa miradi hiyo kutaleta tija kubwa kwa wakazi wa Lundusi, Lituta na Mkoa wa Ruvuma kwa ujumla wake. Kamati

inaipongeza Serikali kwa ujumla kwa utekelezaji mzuri wa miradi hiyo.

2.4.3 **Mradi Na 6286: Ukarabati wa Jengo la Ofisi na Ghala Kuu la Nyaraka za Taifa**

Mheshimiwa Spika, Kamati ilielezwa kuwa gharama za mradi huu ni **Sh. 450,000,000/=** ambapo **Sh. 150,000,000/=** ni kwa ajili ya kazi ya kuimarisha uhifadhi wa nyaraka katika teknolojia ya kisasa kwa kuingiza nyaraka katika mfumo wa kidigitali ujulikanao kama *Digitall Records Management and Preservation System*, **Sh. 23,883,436/=** ni kwa ajili ya gharama za ukarabati wa mashine za kudurufu nyaraka (*archival scanners*) na **Sh. 228,767,387/=** ni kwa ajili ya malipo ya malipo ya mwisho ya Mkandarasi (NHC) na Mshauri mwelekezi (ABECC) kwa ajili ya kazi ya ukarabati wa miundombinu ya nje ya jingo la Ofisi na Ghala Kuu la Nyaraka, Kanda Mashariki – Dar es salaam.

Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia Februari, 2024 idara ilipokea na kutumia jumla ya kiasi cha **Sh. 173,883,436/=** sawa na asilimia **38.64**. Kamati inaipongeza Serikali kwa utekelezaji mzuri wa mradi huo.

2.5 Uzingatiaji wa Ushauri wa Kamati

Mheshimiwa Spika, wakati wa kupitia na kuidhinisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora kwa mwaka wa fedha 2023/2024, Kamati ilitoa Maoni na Ushauri katika maeneo Kumi na Tano (15). Napenda kulitaarifu Bunge lako Tukufu kuwa kwa kiasi kikubwa ushauri wa Kamati umezingatiwa.

2.6 Uchambuzi wa Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa Mwaka wa Fedha 2024/2025

Mheshimiwa Spika, Kanuni za Kudumu za Bunge zimetambua umuhimu wa uzoefu unaopatikana katika mwaka wa fedha unaoisha ili kuchambua Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa mwaka wa fedha unaofuata kama ilivyoelekezwa katika Kanuni ya 117 (2) ya Kanuni za Bunge. Kamati imezingatia umuhimu huo na masharti ya Kanuni za Bunge kwa kuchambua Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa mwaka wa fedha 2024/2025 kama ifuatavyo: -

2.6.1 Uchambuzi wa Matumizi ya Kawaida

Mheshimiwa Spika, Katika Mwaka wa Fedha 2024/2025 Ofisi Rais – Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora pamoja na taasisi zilizo chini yake inaomba kuidhinishiwa jumla ya **Sh.**

922,755,472,000/= Ikiwa ni Fedha za Matumizi ya Kawaida, kati ya fedha hizo **Sh. 42,592,485,000/=** ni kwa ajili ya Mishahara (PE), na **Sh. 880,162,117,000/=** ni kwa ajili ya Matumizi Mengineyo (OC).

Mheshimiwa Spika, Bajeti ya Matumizi ya Kawaida katika Mwaka wa Fedha 2024/2025 imeongezeka kwa **asilimia 13.52** ukilinganisha na Mwaka wa Fedha unaoisha ambapo bajeti ya Matumizi ya kawaida ilikuwa **Sh. 812,843,001,000/=** Kamati imebaini kwamba, moja kati ya sababu ya ongezeko hili ni maoni ya Kamati kwamba Serikali ipange bajeti kulingana na mahitaji halisi. Aidha, ongezeko hilo linaakisi mahitaji ya kifedha kulingana na sababu mbalimbali za kiuchumi ikiwemo kupanda kwa bei ya bidhaa na huduma.

Hata hivyo, Kamati inashauri Serikali kuhakikisha kwamba fedha zinazombwa zinatumika vizuri na ili kuhakikisha hili linatekelezwa ipasavyo, Kamati inaishauri Serikali kuhakikisha kwamba inawasilisha mbele ya kamati taarifa mbalimbali za utekelezaji wa bajeti kwa mujibu wa Sheria. Mchanganuo wa fedha hizo ni kama unavyoonekana kwenye **Jedwali Na. 3**

Jedwali Na. 3: Mchanganuo wa Bajeti ya Matumizi ya Kawaida 2023/2024 na Uwiano wa Makadirio ya Bajeti ya Matumizi ya Kawaida 2024/2025

FUNGU	FEDHA YA MATUMIZI YA KAWAIDA ILIYOTENGWA KWA MWAKA 2023/2024	MAKADIRIO YA FEDHA YA MATUMIZI YA KAWAIDA KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025	ASILIMIA YA ONGEZEKO /UPUNGUF U (-)
Fungu 20 – Ofisi ya Rais (Ikulu)	32,157,384,000/=	33,544,557,000/=	4.31
Fungu 30 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Baraza la Mawaziri	678,193,941,000/=	805,676,639,000/=	18.79
Fungu 32 – Ofisi Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora	69,317,460,000/=	48,254,069,000/=	-30.38
Fungu 33 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Maadili ya Viongozi wa Umma	10,813,016,000/=	11,642,650,000/=	7.67
Fungu 67 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Ajira katika Utumishi wa Umma	10,139,298,000/=	10,831,831,000/=	6.83
Fungu 94 – Ofisi ya Rais, Tume ya Utumishi wa Umma	8,324,091,000/=	8,740,713,000/=	5
Fungu 04 – Ofisi ya Rais, Idara ya Kumbukumbu na Nyaraka za Taifa	3,897,811,000/=	4,065,013,000/=	4.28
JUMLA KUU	812,843,001,000/=	922,755,472,000/=	13.52

***Chanzo:** Randama za Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora, 2024.*

2.6.2 Uchambuzi wa Miradi ya Maendeleo

Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2024/2025 Ofisi ya Rais – Menejiment ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora inaomba kuidhinishiwa jumla ya **Sh. 178,313,995,000/=** kwa ajili ya Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo. Kati ya fedha hizo, **Sh. 125,016,338/=** ni fedha za ndani, na **Sh. 53,297,657,000/=** ni fedha za nje.

Mheshimiwa Spika, bajeti ya maendeleo katika Mwaka wa Fedha 2024/2025 imepungua kwa **Sh. 22,138,512,000/=** sawa na **asilimia 11** ukilinganisha na bajeti ya Mwaka wa Fedha unaoisha. Mchanganuo wa fedha hizo ni kama unavyoonekana kwenye **Jedwali Na. 4**

**Jedwali Na. 4: Mchanganuo wa Bajeti ya Maendeleo
2024/2025**

FUNGU	BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025	
	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE
Fungu 30 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Baraza la Mawaziri	110,439,177,000/=	53,169,907,000/=
Fungu 32 – Ofisi Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora	9,933,174,000/=	127,750,000/=
Fungu 33 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Maadili ya Viongozi wa Umma	1,500,000,000/=	-
Fungu 67 – Ofisi ya Rais, Sekretarieti ya Ajira katika Utumishi wa Umma	2,348,047,000/=	-
Fungu 94 – Ofisi ya Rais, Tume ya Utumishi wa Umma	500,176,000/=	-
Fungu 04 – Ofisi ya Rais, Idara ya Kumbukumbu na Nyaraka za Taifa	295,764,000/=	-
JUMLA KUU	178,313,995,000/=	

Chanzo: *Randama za Ofisi ya Rais Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora, 2024.*

Mheshimiwa Spika, Kamati inapongeza jitihada za Serikali kuendelea kupanga bajeti ili kutekeleza miradi mingi zaidi kwa kutumia fedha za ndani.

SEHEMU YA TATU

3.0 MAONI NA USHAURI WA KAMATI

3.1 Maoni

Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo hayo, naomba kukamilisha uchambuzi kwa kubainisha Maoni ya Kamati yanayojenga mtazamo ambao ni msingi wa Ushauri wa Kamati. Maoni hayo ni kama ifuatavyo: -

- (a) Serikali ihakikishe upatikanaji wa kiasi chote cha fedha ya bajeti kama iliyoidhinishwa na Bunge kwa ajili ya Ofisi hii, ili kutekeleza mipango iliyokusudiwa kwa mwaka wa fedha unaoisha; na
- (b) Kamati inaendelea kuishauri Serikali iharakishe mchakato wa uhamishaji wa Ndege zilizokodishwa kwa Shirika la Ndege (ATCL) kutoka kwa wakala wa ndege za Serikali;

3.2 Ushauri wa Kamati

Mheshimiwa Spika, kwa Maoni niliyobainisha kutokana na uchambuzi, naomba kutoa Ushauri wa Kamati kama ifuatavyo: -

- (a) Serikali kupitia mfumo wa ki elektroniki (Human Resource Assessment) ihakikishe inafanya tathmini mahitaji ya Watumishi kwenye Taasisi za Umma ili kubaini taasisi zenye ziada ya Watumishi na zile

zenye Upungufu wa Watumishi ili kuweka uwiano wa Watumishi.

- (b) Serikali iboreshe mfumo wa mtandao ikiwa ni pamoja na ugawaji wa vitendea kazi kama vile kompyuta ama vishkwambi kwa Watumishi hususani kwenye maeneo ya vijijini ili kuwezesha utekelezaji fanisi wa ujazaji wa taarifa za kazi kwenye Mfumo wa Usimamizi wa Utendaji kazi katika Utumishi wa Umma (PEPMIS & PIPMIS);
- (c) Serikali ihamishe umiliki wa ndege zilizokodishwa kwa Kampuni ya Ndege Tanzania, kutoka kwa Wakala wa Ndege za Serikali kwenda kwa Kampuni ya Ndege Tanzania (ATCL);
- (d) Serikali ihakikishe kuwa fedha inayoidhinishwa na Bunge kwa ajili ya Ofisi hii na Taasisi zake inapatikana ipasavyo ili kufanikisha utekelezaji wa majukumu yaliyopangwa;
- (e) Serikali iendelee kuimarisha misingi ya Utawala Bora pamoja na Kuboresha mifumo ya utendaji kazi katika Utumishi wa Umma sambamba na kuboresha mishahara na maslahi ya Watumishi;
- (f) Serikali iendelee kusimamia na kutoa mafunzo maalumu ya mara kwa mara kwa Watumishi wa

Umma ili kuwezesha utendaji kazi unaozingatia weledi na ustadi mkubwa; na

- (g) Tume ya Utumishi wa Umma iweke muda maalum (Speed truck) ya usikilizaji na utatuzi wa Rufaa za Watumishi.

SEHEMU YA NNE

4.0 HITIMISHO

Maelezo ya Kuhitimisha

Mheshimiwa Spika, napenda kukushukuru wewe binafsi, Naibu Spika na Wenyeviti wote wa Bunge kwa Uongozi wenu na kutupatia nafasi ya kuwasilisha taarifa hii. Napenda kuwashukuru Wajumbe wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Utawala, Katiba na Sheria ambao maoni, ushauri na ushirikiano wao umewezesha Kamati kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi wa hali ya juu na hatimaye kukamilika kwa taarifa hii. Naomba majina yao yaingizwe kwenye taarifa rasmi za Bunge kama yalivyowasilishwa.

1. Mhe. Dkt. Joseph Kizito Mhagama, Mb. – **Mwenyekiti**
2. Mhe. Florent Laurent Kyombo, Mb. – **M/Mwenyekiti**
3. Mhe. Abdullah Ali Mwinyi, Mb.
4. Mhe. Rashid Abdallah Shangazi, Mb.
5. Mhe. Wanu Hafidh Ameir, Mb.
6. Mhe. Edward Olelekaita Kisau, Mb.
7. Mhe. Boniphace Nyangindu Butondo, Mb.
8. Mhe. Dkt. Alice Karungi Kaijage, Mb.
9. Mhe. Khadija Shaaban Taya, Mb.
10. Mhe. Jonas Van Zeeland, Mb.
11. Mhe. Selemani Jumanne Zedi, Mb.

12. Mhe. Seif Khamis Said Gulamali, Mb.
13. Mhe. Salum Mohammed Shaafi, Mb.
14. Mhe. Yahya Omary Massare, Mb.
15. Mhe. Agnesta Lambert Kaiza, Mb.
16. Mhe. Abeid Ighondo Ramadhani, Mb.
17. Mhe. Mashimba Mashauri Ndaki, Mb.
18. Mhe. Hussein Nassor Amar, Mb.
19. Mhe. Ahmed Juma Ngwali, Mb.
20. Mhe. Omar Issa Kombo, Mb.
21. Mhe. Aziza Seylum Ally, Mb.

Mheshimiwa Spika, kwa niaba ya Wajumbe wa Kamati naomba nichukue fursa hii kumshukuru Mhe. George Boniface Simbachawene (Mb) Waziri wa Nchi Ofisi ya Rais – Menejiment ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora kwa ushirikiano mkubwa ambao ameendelea kuipa Kamati pamoja na Naibu Waziri wake Mhe. Ridhiwani Kikwete.

Mheshimiwa Spika, naomba pia niwashukuru watendaji wote wa Ofisi ya Rais – Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora pamoja na taasisi zake kwa ushirikiano walioupatia Kamati wakiongozwa na Makatibu Wakuu wa Ofisi hiyo Ndg. Juma Selemani Mkomi Katibu Mkuu Ofisi ya Rais – Menejiment ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora na Ndg Majula Mahendeka Katibu Mkuu Ikulu.

Mheshimiwa Spika, mwisho lakini sio kwa umuhimu, napenda kumshukuru Katibu wa Bunge Ndg. Nanelwa Mwihambi, ndc kwa kuratibu vema shughuli za Kamati na Bunge kwa mujibu wa Katiba ya Nchi. Aidha, kiupekee nawashukuru Sekretarieti ya Kamati kwa kuratibu shughuli za Kamati na kufanikisha kukamilika kwa taarifa hii.

Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo hayo, sasa naliomba Bunge lako tukufu likubali kujadili na kuidhinisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi ya Rais – Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora kwa Mwaka wa Fedha 2024/2025 kama yalivyowasilishwa na mtoa hoja.

Mheshimiwa Spika, naomba kuwasilisha na ninaunga mkono hoja.

Dkt. Joseph Kizito Mhagama, Mb

**MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE
YA UTAWALA, KATIBA NA SHERIA**

19 Aprili, 2024